

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. J. Kolcuna a JUDr. Oľgy Trnkovej v právnej veci žalobcov 1/ **J. D. M.**, bývajúceho v P., 2/ **M. M.**, bývajúcej v P., 3/ **T. M.**, bývajúcej v P., 4/ **H. B.**, bývajúcej v P., 5/ **J. H.**, bývajúcej v P., 6/ **E. C.**, bývajúcej v P., proti žalovaným 1/ **A. S.**, bývajúcej v P., 2/ **J. M.**, bývajúcemu v P., 3/ **M. T.**, bývajúcej v P., 4/ **M. B.**, bývajúcej v P., 5/ **E. L.**, bývajúcej v P., 6/ **J. K.**, bývajúcej v P., zastúpeným JUDr. D. D., advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v P., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3 C 728/99, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica z 30. marca 2006, č.k. 3 C 728/99-235 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 7. februára 2007, sp. zn. 5 Co 174/06, v časti výroku o náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania

t a k t o :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 7. februára 2007, sp. zn. 5 Co 174/06 a rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica z 30. marca 2006, č.k. 3 C 728/99-235 vo výrokoch týkajúcich sa náhrady trov prvostupňového a odvolacieho konania a v rozsahu zrušenia vec vracia Okresnému súde Považská Bystrica na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica (ďalej iba „okresný súd“) rozsudkom z 30. marca 2006, č.k. 3 C 728/99-235, určil, že pozemky vytvorené podľa geometrického plánu Ing. M. V. zo dňa 7.3.2005, ktorý bol overený Správou katastra v Považskej Bystrici pod č. X., a to parcela č. X. orná pôda o výmere X. m², parcela č. X. orná pôda o výmere X. m², ktoré vznikli rozčlenením pozemku parc. č. X., pozemok parc. č. X. orná pôda o výmere X. m², ktorý vznikol odčlenením od pozemku parc. č. X. a pozemok parc. č. X. orná pôda o výmere X. m², ktorý vznikol odčlenením od pozemku parc. č. X., všetko k.ú. P. sú v podielovom spoluvlastníctve žalobcov 1/ až 5/ v podiele 1/25 a žalobkyne 6/ v podiele 1/5; vo zvyšku návrhu súd konanie z dôvodu späťvzatia zastavil. Žalovaným 1/ až 6/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 6/ titulom náhrady trov konania sumu 27.034,- Sk k rukám advokátky JUDr. H. L. a sumu 26.778,- Sk k rukám právneho zástupcu žalobcov JUDr. Mgr. Š. B. do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaných zároveň zaviazal zaplatiť na účet okresného súdu sumu 11.050,- Sk titulom náhrady trov konania, ktoré platil štát a neboli kryté preddavkom na trovy dôkazov.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo 7. februára 2007, sp. zn. 5 Co 174/2006, potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti a uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcom trovy odvolacieho konania v sume 31.257,- Sk k rukám právneho zástupcu žalobcov JUDr. Mgr. Š. B. do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok krajského, ako aj okresného súdu, v časti výroku o náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania napadol na podnet žalovaných generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej iba „generálny prokurátor“) mimoriadnym dovolaním a navrhol ich v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, nakoľko spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Dôvodil, že i keď z obsahu odôvodnenia rozsudkov nie je dostatočne zrejмый spôsob určenia trov právneho zastupovania žalobcov, súdy zrejme vychádzali z vyúčtovania predloženého advokátkou JUDr. L. na č.l. 229 a právnym zástupcom žalobcov JUDr. Mgr. B. na č.l. 233 a 275, ktoré sú však nesprávne. Obaja advokáti totiž odvodzovali výšku tarifnej odmeny za zastupovanie od hodnoty veci, ktorou mala byť hodnota pozemkov, ktorých určenie vlastníckeho práva bolo predmetom sporu. Hodnotu pozemkov stanovili na sumu 35.334,40 Sk, hoci podľa osvedčenia o dedičstve vydaného súdnym komisárom

JUDr. Ľ. K., sp.zn. D 815/98, táto bola odlišná. V dôsledku tejto zjavnej nesprávnosti, ako aj nesprávneho postupu po výpočte súdy priznali žalobcom celkovú náhradu trov konania v sume 85.069,- Sk, pričom po prepočte vykonanom v súlade s rozhodnutím D 815/98, táto mala byť 54.303,- Sk.

Žalovaní sa s obsahom mimoriadneho dovolania stotožnili; žalobcovia sa k nemu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.) na dovolacom súde v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté rozhodnutia krajského a okresného súdu, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Podľa § 12 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci výška tarifnej odmeny sa určí podľa hodnoty alebo druhu veci a podľa počtu úkonov právnej pomoci, ktoré advokát vo veci vykonal.

Podľa § 12 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb výška tarifnej odmeny sa určí dohodou podľa hodnoty alebo druhu veci alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal.

Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

V danom prípade sa návrhom na začatie konania žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva k bližšie špecifikovaným nehnuteľnostiam, a to žalobcovia 1/ až 5/ v podiele 1/25 každý a žalobkyňa 6/ v podiele 1/5. Na účely stanovenia sadzby tarifnej odmeny advokáta je preto rozhodujúca hodnota predmetu sporu, konkrétne žalobcami žiadaného vlastníckeho podielu k sporným nehnuteľnostiam. Ako dôvodne namietal generálny prokurátor, z odôvodnenia rozsudku okresného súdu nemožno zistiť do úvahy pripadajúcu hodnotu predmetu sporu (odvolací súd v závere odôvodnenia rozsudku výslovne uviedol základ rozhodujúci pre výpočet odmeny advokáta – pozn. Najvyššieho súdu SR), avšak pri porovnaní s vyúčtovaním trov právneho zastúpenia na č.l. 229, v ktorom JUDr. L. ocenila predmet sporu na sumu 35.334,40 Sk, je zrejmé, že súdy z tejto hodnoty vychádzali, pričom zaviazali žalovaných k náhrade trov právneho zastúpenia, a to:

- okresný súd v sume 27.034,- Sk k rukám JUDr. L., po zmene právneho zástupcu v sume 26.778,- Sk k rukám JUDr. Mgr. Š. B.,
- krajský súd v sume 31.257,- Sk k rukám JUDr. Mgr. Š. B..

Takto stanovená hodnota predmetu sporu a následný postup súdov pri výpočte odmeny advokáta za zastupovanie žalobcov však nebol správny. Súdy prvého, ako aj druhého stupňa pochybili, keď nezohľadnili a neprihliadali na už existujúce ocenenie sporných nehnuteľností, ktoré bolo pre potreby dedičského konania vykonané súdnym komisárom JUDr. Ľ. K.. Z Osvedčenia o dedičstve z 25. marca 1999, sp. zn. D 815/98, Dnot 241/98, totiž vyplýva, že hodnota

- 42.356,60 Sk pripadá na parc. č. X. a X. spolu o výmere X. m², ktoré boli vytvorené z pôvodnej parcely č. X. o výmere X. m²,
- 36.068,33 Sk na parc. č. X. o výmere X. m², ktorá bola vytvorená z pôvodnej parcely č. X. s výmerou X. m² (hodnota pôvodnej parcely bola 42.263,20 Sk, z čoho po prepočte na novovytvorený pozemok pripadá suma 36.068,33 Sk),
- 523,54 Sk na parc. č. X. s výmerou X. m², ktorá bola vytvorená z pôvodnej parcely č. X. s výmerou X. m² (hodnota pôvodnej parcely bola 2.985,60 Sk, pričom po prepočte na novovytvorený pozemok pripadá suma 523,54 Sk,

a tým hodnota predmetu sporu, t.j. sporných nehnuteľností, tvorí spolu po zaokrúhlení sumu 78.948,50 Sk. Keďže žalobcovia 1/ až 5/ sa domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam len v podiele 1/25 každý a žalobkyňa 6/ len v podiele 1/5, pri takto navrhovanom petite predstavuje základná sadzba tarifnej odmeny advokáta, z ktorej treba vychádzať

- pri žalobcoch 1/ až 5/ sumu 3.157,90 Sk (ako podiel 1/25 zo 78.948,50 Sk),
- pri žalobkyňi 6/ sumu 15.789,70 Sk (ako podiel 1/5 zo 78.948,50 Sk).

Z takto zistenej sadzby možno vyčísliť celkovú tarifnú odmenu advokáta za poskytovanie právnej pomoci, resp. služby, podľa počtu vykonaných úkonov v súlade s vyhláškami Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Odmena advokátky JUDr. L. potom predstavuje:

- 6.722,-Sk; odmena určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 240/90 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci, keď odmena za jeden úkon právnej pomoci je 1.568,- Sk (podľa § 13 ods. 1 vyhlášky u žalobcov 1/ až 5/ po 300,- Sk/každý, u žalobkyne 6/ 400,- Sk, 6 x 10,- Sk, suma znížená o 20 % podľa § 17 ods. 2 vyhlášky), pri štyroch úkonoch právnej pomoci á 1.568,- Sk + režijný paušál 400,- Sk + cestovné 50,- Sk,
- 5.946,- Sk; odmena určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, keď odmena za jeden úkon právnej služby je 2.831,- Sk (podľa § 13 ods. 1 vyhlášky u žalobcov 1/ až 5/ po 500,- Sk/každý, u žalobkyne 6/ 500,- Sk a 5 % z 10.789,70 Sk, suma znížená o 20 % podľa § 17 ods. 2 vyhlášky), pri dvoch úkonoch právnej služby á 2.831,- Sk + režijný paušál 234,- Sk (nie 276,- Sk ako nesprávne uviedol generálny prokurátor) + cestovné 50,- Sk,
- 13.610,- Sk; odmena určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, keď odmena za jeden úkon právnej služby je 2.840,- Sk (podľa § 10 ods. 1 vyhlášky u žalobcov 1/ až 5/ po 500,- Sk/každý, u žalobkyne 6/ 500,- Sk a 11 x 50,- Sk, suma znížená o 20 % podľa § 13 ods. 3 vyhlášky), pri štyroch úkonoch právnej služby á 2.840,- Sk + režijný paušál 600,- Sk + cestovné 150,- Sk + strata času 1.500,- Sk (a nie 1.680,- Sk ako nesprávne uviedol generálny prokurátor),

Spolu: 26.278,-Sk

Odmena advokáta JUDr. Mgr. Š. B. potom predstavuje:

- 27.835,- Sk; odmena určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, keď odmena za jeden úkon právnej služby je 2.840,- Sk (podľa § 10 ods. 1 vyhlášky u žalobcov 1/ až 5/ po 500,- Sk/každý, u žalobkyne 6/ 500,- Sk a 11 x 50,- Sk, suma znížená o 20 % podľa § 13 ods. 3 vyhlášky), pričom na konanie pred okresným súdom pripadá suma 14.698,- Sk (za dva úkony právnej služby á 2.840,- Sk + režijný paušál 2 x 164,-Sk + cestovné 78,- Sk + strata času 1.092,- Sk + súdny poplatok 2.520,- Sk + preddavok za znalecké dokazovanie 5.000,- Sk) a na konanie pred krajským súdom suma 13.137,- Sk (za tri úkony právnej služby á 2.840,- Sk + režijný paušál 2 x 164,- Sk a 1 x 178,- Sk + cestovné 691,- Sk + strata času 1.638,- Sk a 1.782,- Sk),

Spolu : 27.835,- Sk

S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ sudy priznali žalobcom 1/ až 6/ náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 85.069,- Sk (27.034 + 26.778 + 31.257), vychádzajúc pritom z hodnoty predmetu sporu podľa ocenenia vykonanom JUDr. L. (č.l. 229), nepostupovali správne a ich rozhodnutia, vo výroku o náhrade trov prvostupňového a následne aj odvolacieho konania, spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

Vzhľadom na túto skutočnosť, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského a okresného súdu vo výrokoch týkajúcich sa náhrady trov prvostupňového a odvolacieho konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.), nakoľko ochranu práv a právom chránených záujmov žalovaných nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Podľa § 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní záväzný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: